

Just-in-time i QR logistika

Vrsta: Seminarski | Broj strana: 17 | Nivo: Ekonomski fakultet, Beograd

Uvod

U poslednjih 30 godina pojavile su se brojne ideje i koncepti u poslovnom menadžmentu, od kojih su neke potrajale, a druge nisu. Ipak, možda jedan od najvažnijih principa koji su postali široko prihvaćeni i primenjivani je just-in-time. Just-in-time, ili JIT je filozofija isto koliko i tehnika. Zasniva se na jednostavnoj ideji da se gde god je moguće ništa ne preduzima u sistemu sve dok za to ne postoji potreba.

Prema tome, proizvode ne treba proizvoditi, delove ne treba naručivati, sve dok ne postoji potreba. U suštini JIT je «pull» koncept gde potražnja na kraju lanca distribucije vuče proizvode prema tržištu, a iza tih proizvoda protok komponenata je takođe određen na osnovu te iste tražnje. Ovo je suprotno od tradicionalnog «push» sistema gde su proizvodi proizvedeni ili sastavljeni u serije pre utvrđivanja tražnje i pozicionirani u lancu distribucije tako da predstavljaju „amortizere“ između različitih funkcija i entiteta.

JIT sistem je tako koncipiran da upravlja vremenima isporuke i da eliminiše greške i različita gubljenja u tokovima proizvoda. On predstavlja zahtev da proizvod stigne na određeni distributivni nivo „tačno na vreme“ – ni pre ni kasnije. Zemlja nastanka ovog sistema je Japan, a njegova američka verzija je Kanban sistem (osmišljen u kompaniji Toyota u SAD-u).

2. Konvencionalni model – EOQ

Konvencionalni pristup izlaska u susret potrebama potrošača zasniva se na nekoj vrsti statističke kontrole zaliha koja se obično oslanja na ponavljanju porudžbina kada se nivo zaliha spusti do nekog unapred određenog nivoa, tzv. nivoa poručivanja. U okviru ovog pristupa nivo ponovne porudžbine je prethodno određen na osnovu očekivane dužine potrebnog vremena za dopunu zaliha. Količina koja će biti poručena može se zasnovati na modelu ekonomskog poručivanja zaliha (EOQ) koji balansira između troškova držanja zaliha i troškova porudžbine. Alternativni metodi uključuju uobičajnu reviziju nivoa zaliha sa fiksnim intervalima između porudžbina kada je količina koju treba naručiti uslovljena prethodno određenim nivoom poručivanja.

Postoje brojne „varijacije na temu“ i te tehnike su dokumentovane i primenjivane mnogo godina. Ipak, sve one imaju jednu slabu tačku - one često vode do toga da su nivoi zaliha viši ili niži od potrebnih, posebno u onim slučajevima kada je visina tražnje promenljiva ili se javlja u malim veličinama. Ovo se dešava kad tražnja za nekim proizvodom zavisi od tražnje za drugim proizvodom, npr. tražnja za delovima za televizore zavisi od tražnje za televizorima; ili gde je tražnja izvedena, npr. tražnja za televizorima u fabriци je određena tražnjom u maloprodaji, a koja je izvedena iz ukupne tražnje na tržištu.

Implikacije zavisne tražnje se mogu predstaviti brojnim primerima. Zajednička osobina svih primera je da je tražnja na svakom nivou logističkog sistema zavisna od tražnje na sledećem nivou sistema. Tražnju nazivamo „zavisnom“ kada je direktno povezana ili izvedena iz tražnje za nekim drugim proizvodom. Obrnuto, tražnja za datim artiklom se naziva „nezavisnom“ kada nije povezana sa tražnjom za drugim proizvodima, tj. kada nije funkcija tražnje za drugim proizvodima. Ova razlika je od velike važnosti jer dok se nezavisna tražnja može predvideti korišćenjem tradicionalnih metoda, zavisna tražnja se mora proračunavati na osnovu tražnje sledećeg nivoa u logističkom lancu.

----- OSTATAK TEKSTA NIJE PRIKAZAN. CEO RAD MOŽETE PREUZETI NA SAJTU. -----

www.maturskiradovi.net

MOŽETE NAS KONTAKTIRATI NA E-MAIL: maturskiradovi.net@gmail.com